

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

II Всеукраїнської науково-практичної конференції
з нагоди Дня працівника сільського господарства в Україні
«СУЧАСНА НАУКА: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

*II Всеукраїнська науково-практична
конференція з нагоди Дня працівника
сільського господарства в Україні*

17 грудня 2023 р.

УДК 001:63(06)

Сучасна наука: стан та перспективи розвитку. матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції з нагоди Дня працівника сільського господарства в Україні, 17 листопада 2023 р. м. Кропивницький, Україна. С. 84.

Редакційна колегія:

АВЕРЧЕВ Олександр Володимирович, професор, доктор с-г. наук,
завідувач кафедри землеробства,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

ГУБЕНІ Юрій Едвардович, професор, доктор ек. наук,
завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності,
Львівський національний університет природокористування

МРИНСЬКИЙ Іван Миколайович, доцент, кандидат с-г. наук,
декан агрономічного факультету,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

МАРКОВСЬКА Олена Євгенівна, професор, доктор с-г. наук,
в.о. завідувача кафедри ботаніки та захисту рослин,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

РЕВТЬО Олеся Ярославівна, доцент, кандидат с-г. наук,
викладач кафедри рослинництва та агроінженерії,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

ЖОСАН Ганна Володимирівна, доцент, кандидат ек. наук,
викладач кафедри менеджменту та інформаційних технологій
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Відповідальна за випуск:

НІКІТЕНКО Марія Петрівна, асистент кафедри землеробства
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Програмні кейси конференції:

- КЕЙС 1.** Сучасні агротехнології в рослинництві, овочівництві та садівництві.
- КЕЙС 2.** Перспективні технології у ветеринарії, виробництві і переробці продукції тваринництва та аквакультури.
- КЕЙС 3.** Тенденції раціонального природокористування та збереження земельних ресурсів.
- КЕЙС 4.** Сучасні досягнення інженерних наук у будівництві та електрифікації виробничих підприємств.
- КЕЙС 5.** Тенденції розвитку харчового виробництва та індустрії готельно-ресторанної справи.
- КЕЙС 6.** Розвиток підприємництва, менеджменту та ІТ-технологій в аграрному виробництві.

У матеріалах конференції висвітлено сучасні науково-практичні технології та досягнення агрономічних, економічних, природничих, екологічних, іхтіологічних, технологічних наук. Для здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, фахівців сільськогосподарських підприємств результати наукового пошуку можуть бути використані для визначення пріоритетних напрямів подальших досліджень, формування нових наукових ідей.

Матеріали конференції з подальшим доопрацюванням (за необхідністю) можуть бути опубліковані у фахових виданнях Херсонського державного аграрно-економічного університету «Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки», «Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка», «Таврійський науковий вісник. Серія: Технічні науки» та «Водні біоресурси та аквакультура», які внесені до переліку фахових видань України (категорія "Б").

**Автор несе повну відповідальність за викладений матеріал у збірнику матеріалів тез конференції.*

ЗМІСТ

КЕЙС 1

СУЧАСНІ АГРОТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ, ОВОЧІВНИЦТВІ ТА САДІВНИЦТВІ

Дослідження впливу мікродобрив та мінерального живлення на продуктивність картоплі в умовах Північного Степу України	6
<i>Бурдюг В., Соколовська І.</i>	
Вплив передпосівної обробки насіння на продуктивність ячменю ярого	9
<i>Горбик Д., Аверчев О., Нікітенко М.</i>	
Перспектива впровадження ресурсозберігаючих технологій у землеробстві у повоєнному відновленні Херсонщини	12
<i>Донгаузер В., Нікітенко М.</i>	
Перспективи вирощування соняшнику в умовах Південного Степу України	14
<i>Іващенко Д., Аверчев О., Нікітенко М.</i>	
Вплив мінеральних добрив на продуктивність гороху	17
<i>Ігнатенко В., Аверчев О., Нікітенко М.</i>	
Результати випробування сортів картоплі різних груп стиглості в умовах Північного Степу України	20
<i>Ільчишен А., Соколовська І.</i>	
Продуктивність сортів картоплі різних груп стиглості залежно від фону мінерального живлення в умовах Північного Степу України	25
<i>Ковальов М., Соколовська І.</i>	
Ефективність фунгіцидів проти пероноспорозу соняшнику	29
<i>Ларченко В., Дудченко В.</i>	
Продуктивність соняшнику в Південному Степу України залежно від елементів агротехніки	33
<i>Овчаров А., Шепель А.</i>	
Дослідження продуктивності гібридів соняшнику в умовах недостатнього зволоження Північного Степу України	35
<i>Покотілова О., Соколовська І.</i>	
Вплив гібридного складу на врожайність перцю солодкого за умов краплинного зрошення на Півдні України	40
<i>Породзінський Л., Бакланова Т.</i>	
Залежність якості зерна озимої пшениці від способів обробітку ґрунту	44
<i>Романів А., Аверчев О., Нікітенко М.</i>	
Вплив строків сівби на продуктивність гібридів кукурудзи цукрової в зрошуваних умовах Півдня України	48
<i>Хмелевой Р., Шепель А.</i>	
Робототехніка в сільськогосподарському виробництві	50
<i>Хохлов Б., Волошин І., Ревтьо О.</i>	
Огляд безпілотної сільськогосподарської техніки	52
<i>Хохлов Б., Волошин І., Ревтьо О., Малярчук А.</i>	
Дослідження впливу регуляторів росту та мікродобрив на урожайність та продуктивність насіннєвої картоплі в умовах Північного Степу України	55

5. Соколовська І. М. Григор'єва О. М. Продуктивність сортів картоплі в екологічному випробуванні в умовах правобережного степу України. Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки. Херсонський державний аграрно-економічний університет. Одеса. Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 128. 204-209. <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2022.128.28>

УДК: 633.1: 631,8

ВПЛИВ ПЕРЕДПОСІВНОЇ ОБРОБКИ НАСІННЯ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО

ГОРБИК Даніл здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
АВЕРЧЕВ Олександр, доктор с.-г. наук, професор кафедри землеробства;
науковий керівник
НІКІТЕНКО Марія, асистентка кафедри землеробства
Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Херсон, Україна

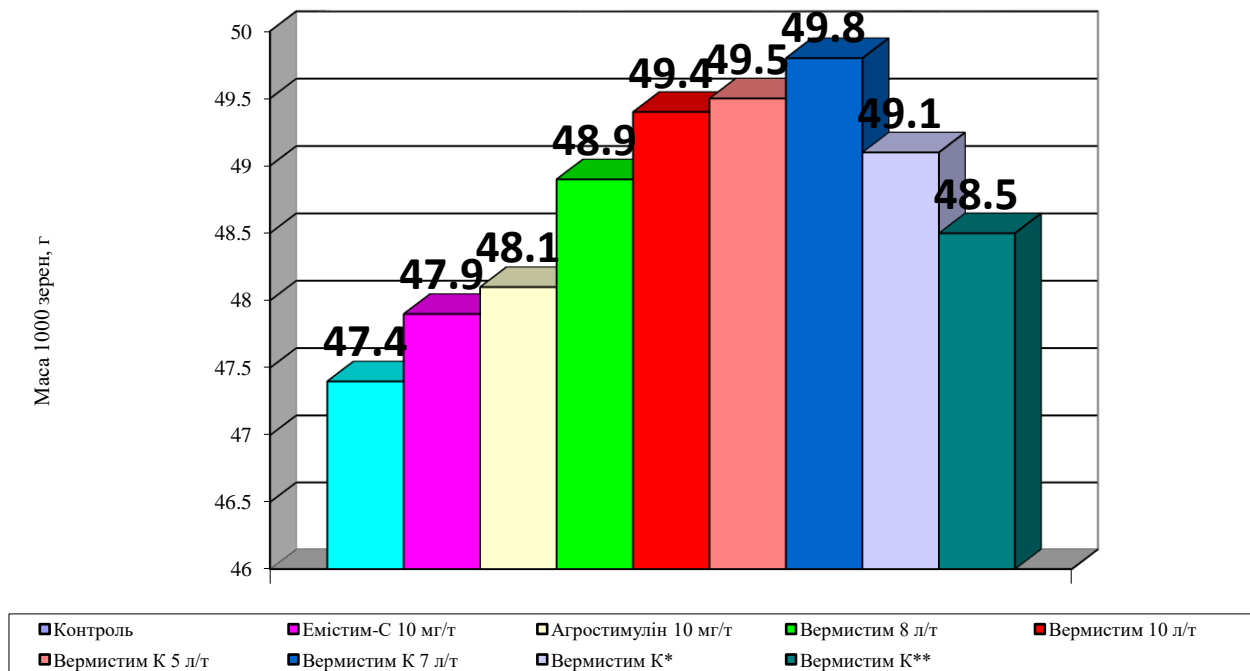
Одним із найважливіших заходів підвищення продуктивності ярих зернових є підвищення схожості польового насіння. Проростання польового насіння є одним із основних питань у сільськогосподарській технології, оскільки воно має значний вплив на майбутні рівні продуктивності.

Якість насіння, строки посіву, спосіб посіву, глибина посіву, швидкість посіву, температура повітря і ґрунту, вологість ґрунту та шкідники та хвороби – все це впливає на якість насіння. Суттєвими факторами для проростання насіння є вологість і температура ґрунту. Низький рівень схожості насіння може спричинити серйозні втрати насіння. Зниження схожості насіння на 1% знижує врожай ярих зернових на 1,5-2,0%. Крім того, через зменшення густоти посіву ячменю швидкість проростання насіння є нижчою, що призводить до зниження врожайності та, таким чином, зниження продуктивності рослин [1].

Важливою частиною технології вирощування ярого ячменю є передпосівна обробка насіння біологічними препаратами регуляторів росту. Перевага передпосівної обробки насіння полягає в тому, що вона починає впливати на ріст коренів рослини на дуже ранньому етапі розвитку, і цю обробку можна проводити разом із обробкою насіння на насінневному заводі чи фермі. Одночасно з обробкою насіння слід проводити передпосівне протруювання насіння та обробку регуляторами росту. При цьому дослідники рекомендують зменшити ступінь обробки насіння баковими сумішами, що містять регулятори росту, на 25-30% [2].

Подібні дані щодо використання регуляторів росту рослин у поєднанні з сучасними гербіцидами та фунгіцидами мають більшість проведених дослідів. Це дозволяє підвищити врожайність культури, одночасно зменшивши пестицидне навантаження на ґрунт. За даними дослідження було встановлено, що регулятори росту не мають негативного впливу на мікробіоту ґрунту та водних організмів і можуть швидко трансформуватися мікроорганізмами ґрунту [3].

Застосування регуляторів росту при передпосівній обробці насіння зернових сприяє збільшенню кількості колосків, маси тисячі насінин, урожайності та покращенню біохімічних показників зерна. Застосування їх під час передпосівної обробки насіння є перспективним напрямком модифікації адаптації продовольчих культур і овочів до дії несприятливих факторів зовнішнього середовища та підвищення стійкості рослин до хвороб. Застосування перед посадкою збільшує площу листової поверхні рослин, поглиблює колір і зменшує пожовтіння листя. Такий спосіб вирощування характеризується значним підвищенням стійкості до холоду, морозів, набухання і вимерзання, підвищенням енергії проростання і схожості зерна, більш розгалуженою кореневою системою, стійкістю до стійкості культури.

Маса 1000 зерен ячменю ярого залежно від передпосівної обробки насіння регуляторами росту і розвитку рослин, г (середнє за 2022 – 2023 рр.)

Маса тисячі насінин є одним із основних технічних показників ярого ячменю, який свідчить про розмір і зрілість повітряно-сухих зерен. Вага тисячі насінин значною мірою залежить від таких факторів, як сорт, кліматичні умови та методи

вирощування. Вилягання рослин, ураження хворобами та природними ворогами знижують масу тисячі насінин культур. Тим не менш сучасні агротехнічні прийоми, особливо використання регуляторів росту та розвитку рослин, покращують забезпечення рослин елементами живлення та удосконалили фази росту та розвитку рослин, що сприяло збільшенню маси посівів у тисячі разів.

У наших дослідах було визначено вплив регуляторів росту на масу тисячі насінин. За результатами у сортів, які були оброблені регуляторами росту під час передпосівної обробки, не спостерігалось збільшення маси тисячі насінин у порівнянні з контрольними сортами.

Висновок. Передпосівна обробка насіння Вермистимом К (7 л/т) збільшила масу 1000 насінин на 2,4 г або 4,8% порівняно з контролем. Обробка насіння Вермистимом К (7 л/т, зі зменшеною на 10% нормою протруйника), Вермистимом (10 л/т) та Вермистимом К (5 л/т) також позитивно вплинула на вищезазначені показники, з середнім за 2014-2015 рр. перевищенням контрольного варіанту на 3,5, 4,0 та 4,2% відповідно

Список використаної літератури

1. Дубовик О.О. Особливості наливу зерна у різних за біотипом сортів ячменю ярого. / О.О. Дубовик, М.Г. Собко, В.В. Дубовик // Агроном. – 2015. - № 1 (43). – С. 96 – 98.
2. Пилипенко М. О. Вплив мінеральних добрив та густоти посіву на урожайність зерна ярого ячменю //Вісник Білоцерківський ДАУ Вип 15 Білацерква – 2001. - С 42 – 61.
3. Гамаюнова В.В. Удобрення ячменю ярого / В.В. Гамаюнова, С.В. Каращук // Ефективне використання добрив: [наук.-метод. рекомендації]. – Херсон: ВАТ «Херсонська міська друкарня», 2009. – 24 с.
4. Сидякіна О. В., Народницька І. С. Вплив регуляторів росту на врожайність та якість зерна ячменю ярого в умовах Південного Степу України. Актуальні проблеми землеробської галузі та шляхи їх вирішення: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 09–11 грудня 2020 р., м. Миколаїв. Миколаїв: МНАУ, 2020. С. 58–60.
5. Гамаюнова В.В., Касаткіна Т.О., Бакланова Т.В. Вплив умов живлення на рівень урожаю ячменю ярого та складові його структури. Сучасні розробки сільськогосподарської галузі – аграрній науці: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет – конференції, присвяченої 95-й річниці з дня народження відомого вченого-агрохіміка, доктора сільськогосподарських наук, професора, Заслуженого діяча науки і техніки

України Філіп'єва Івана Давидовича, 21 вересня 2019 р. Херсон: ІЗЗ НААН, 2019. С. 20-23.

УДК: 502.3/7: 504: 631,5

ПЕРСПЕКТИВА ВПРОВАДЖЕННЯ РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗЕМЛЕРОБСТВІ У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕНІ ХЕРСОНЩИНИ

ДОНГАУЗЕР Володимир *здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня*
НІКІТЕНКО Марія, *асистентка кафедри землеробства*
Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Херсон, Україна

Територія Херсонської області за час повномасштабного вторгнення постійно знаходиться під тимчасовою окупацією росії, зазнаючи величезних втрат у агроecosystemі. Родючий стан ґрунту був знищений ворожою технікою, залишеними воронками від ракет та інших снарядів. Наслідки масштабної екологічної катастрофи, яка відбулась на Каховській ГЕС, після її підриву спричинило затоплення території агрогосподарств, призвели до забруднення ґрунтів та втрати рослинної продукції. На відновлення екологічного стану та родючості ґрунту за агрогосподарським призначенням, відповідно до аналітичних оцінок необхідно 8 до 50 років [1, 2].

З метою прискорення природної відновлювальної здатності ґрунтів рекомендуємо, у повоєнному відновленні землеробства на Херсонщині, впроваджувати у агровиробництво – ресурсозберігаючі технології при обробці ґрунту. Впровадження ресурсозберігаючих технологій у землеробстві є вирішальним кроком для підвищення стійкості аграрного сектора та забезпечення сталого розвитку. Новітня агротехніка дозволяє виконувати багатофункціональні дії зменшуючи безпосереднє навантаження на ґрунт. Використання точних систем навігації та автопілотів у сільськогосподарській техніці зменшує нерівномірність та забезпечує якісну обробку полів, що призводить до підвищення ефективності використання палива та ресурсів.

У провідних країнах світу вже використовують точну роботизовану агротехніку. Провідні компанії агротехніки *New Holland, iTarra, Aurora Robotics* демонструють мультифункціональні безпілотні трактори, які здатні проводити

*Шановні колеги та учасники Всеукраїнської конференції!
Щиро вітаємо Вас з Днем працівника сільського господарства!*

